

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2017 r.

**Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej
dr Andrzej Duda**

Szanowny Panie Prezydencie !

Polska jest naszym wspólnym domem, Ojczyzną, z której chcemy być dumni i za którą wszyscy jesteśmy odpowiedzialni. Sprawując urząd Prezydenta Rzeczypospolitej z pewnością odczuwa Pan, jak ogromna odpowiedzialność na Panu spoczywa. Ustrój naszego państwa wytyczają przepisy Konstytucji, która stanowi o podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej. Konstytucja stanowi również o udziale społeczeństwa w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Pełna odrębność sądów od wpływów jakiegokolwiek rządzącej partii jest warunkiem zachowania Wolności, o którą walczyły pokolenia Polaków. Właśnie dlatego zagwarantowanie odrębności sądów od pozostałych władz było jednym z postulatów „Solidarności”. Z drugiej strony sądy muszą być sprawne, transparentne, nowoczesne i otwarte na udział społeczeństwa. Zaniedbanie tych sfer przez rządzących w ostatnich ponad dwudziestu latach jest źródłem obecnego kryzysu.

Sądy są dla obywateli, nie dla polityków.

Wierzymy, że trwające prace nad projektami ustaw dotyczących sądownictwa doprowadzą do przedstawienia szerszych rozwiązań, które z jednej strony będą w pełni respektować konstytucyjne wymogi niezależności sądownictwa od polityków, z drugiej strony będą zwiększać kontrolę społeczną nad wymiarem sprawiedliwości. **Podkreślamy – kontrolę społeczną, nie kontrolę polityczną.** Kontrola politycznej nad sądami zabrania Konstytucja. Kontrolę społeczną Konstytucja zaleca i taką kontrolę środowiska sędziowskie i prawnicze popierają. Wyrazem takiego poparcia są złożone już przez środowiska sędziowskie propozycje zmian legislacyjnych polegające na przykład na wysłuchaniu publicznym kandydatów do Krajowej Rady Sądownictwa czy też na składaniu społecznościom lokalnym cyklicznych sprawozdań z działania ich sądów i umożliwieniu dyskusji nad funkcjonowaniem sądów.

Zmiany w sądownictwie nie mogą sprowadzać się do oddania władzy nad sądami w ręce tego czy innego polityka, do czego w dużej mierze sprowadzają się zmiany w prawie o ustroju sądów powszechnych. Sądy są dobrem wspólnym wszystkich obywateli i każdemu jest gwarantowane prawo do sądu.

By słowa te nie pozostawały jedynie na papierze, liczymy na to, że proponowana reforma będzie przede wszystkim dotyczyć:

1) procedur i organizacji sądów, tak, aby zapewnić efektywność ich działania i szybkie rozstrzygnięcie sporów prostych,

2) systemu wykonywania orzeczeń, aby wyroki wydane w imieniu Rzeczypospolitej były szybko egzekwowane przy zagwarantowaniu praw najłabszych;

3) udziału społeczeństwa zarówno w orzekaniu jak i administrowaniu sądami, aby sędziowie mogli prowadzić dialog ze społeczeństwem a każdy element funkcjonowania sądów był w pełni przejrzysty i bliski lokalnym społecznościom, gwarantując w ten sposób niezależność sądów.

Tak ważne zmiany nie mogą powstawać w ukryciu, nie mogą ignorować głosu organizacji pozarządowych, nie mogą być jedynie oznajmione. Ich doniosłość ustrojowa wymaga społecznej debaty, także z udziałem ekspertów, i o taką otwartą dla wszystkich Polaków, pozbawioną politycznych etykiet i prowadzoną w poczuciu jedności i odpowiedzialności debatę Pana prosimy. Deklarujemy czynny udział organizacji obywatelskich i samorządów zawodów prawniczych w takiej debacie i prosimy o wysłuchanie naszego głosu.

FOR Forum Obywatelskiego Rozwoju
Prezes Agata Stremecka

Fundacja Frank Bold
Dyrektor Bartosz Kwiatkowski

Fundacja im. Stefana Batorego
Prezes Aleksander Smolar

Fundacja Panoptykon
Prezeska Katarzyna Szymielewicz
Wojciech Klicki

Helsińska Fundacja Praw Człowieka
Prezes Danuta Przywara

INPRIS Instytut Prawa i Społeczeństwa
Prezes Łukasz Bojarski

Instytut Allerhanda
Prezes Arkadiusz Radwan

Komitet Obrony Demokracji
Członek Zarządu Jarosław Marciniak

Ogólnopolski Strajk Kobiet
Marta Lempart

Okręgowa Rada Adwokacka w Warszawie
Dziekan Mikołaj Pietrzak

Stowarzyszenie im. Prof. Zbigniewa Hołdy
Zarząd Stowarzyszenia

Stowarzyszenie Interwencji Prawne
Prezes Zarządu Witold Klaus

Stowarzyszenie Prokuratorów Lex Super Omnia
Prezes Leszek Parchimowicz

Stowarzyszenie Sędziów Polskich Iustitia
Prezes Krystian Markiewicz

Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych w Polsce
Prezes Dorota Hildebrand-Mrowiec

Stowarzyszenie Sędziów Rodzinnych Pro Familia
Prezes Karolina Sosińska

Stowarzyszenie Sędziów Themis
Prezes Irena Kamińska

#Wolnesqdy
Michał Wawrykiewicz,
Maria Ejchart- Dubois
Sylwia Gregorczyk- Abram
Paulina Kieszkowska – Knapik